

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α. Εκπαιδευτικές Εκδρομές (πολυήμερες στο εξωτερικό)

I. ΓΕΝΙΚΑ	2
II. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	
A. Μια (1) σχολική μονάδα	3
B. Σύμπραξη – συνεργασία σχολείων της ίδιας ΔΙΔΕ	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β. Εκπαιδευτικές ανταλλαγές, αδελφοποιήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, προγράμματα διεθνών οργανισμών και διεθνείς συμμετοχές

I. <i>ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ</i>	
A. ΓΕΝΙΚΑ	5
B. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	6
II. <i>ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ</i>	
A. ΓΕΝΙΚΑ	7
B. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	8
III. <i>ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ</i>	
<i>ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ & ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ κ.α.</i>	
A. ΓΕΝΙΚΑ	10
B. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ. Ευρωπαϊκά προγράμματα & λοιπές ευρωπαϊκές δραστηριότητες (εξωτερικό) .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ. Ειδικές περιπτώσεις .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε. Διαδικασία έγκρισης μετακινήσεων .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ. Συμπληρωματικές οδηγίες .....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

I. Γενικά

1. Αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα της αγωγής των μαθητών/μαθητριών, γιατί τους δίνουν την δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τόπους ιδιαίτερης μορφωτικής αξίας, να γνωρίσουν τα ανθρώπινα επιτεύγματα μέσα στην μακρόχρονη πορεία του πολιτισμού και να καλλιεργήσουν την κοινωνικότητά τους. Για τον λόγο αυτό επιλέγονται περιοχές με ιδιαίτερη εκπαιδευτική αξία (πολιτιστική, αρχαιολογική, ιστορική, οικολογική) και κρίνεται απαραίτητη η προηγούμενη ενημέρωση των μαθητών/μαθητριών και η παροχή πληροφοριών σε αυτούς για τον τόπο τον οποίο πρόκειται να επισκεφθούν.

2. Οι εκπαιδευτικές εκδρομές **επιβάλλονται από εκπαιδευτικούς λόγους**, που απορρέουν από τον παιδαγωγικό – μορφωτικό χαρακτήρα του σχολείου και επομένως κρίνεται σκόπιμο να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την πραγματοποίησή τους.

3. Πολυήμερες εκπαιδευτικές εκδρομές στο εξωτερικό:

(1) Πραγματοποιείται μία (1) πολυήμερη εκδρομή από τους μαθητές/μαθήτριες της τελευταίας τάξης των **ΓΕΛ, ΕΠΑΛ και Ειδικών ΕΠΑΛ**, στο εσωτερικό της χώρας ή σε χώρα του εξωτερικού.

(2) **Χρόνος πραγματοποίησης:** το χρονικό διάστημα από 15 Οκτωβρίου έως 19 Δεκεμβρίου (ημέρα επιστροφής) και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα (10) ημέρες πριν από την λήξη των μαθημάτων.

(3) **Διάρκεια:**

- Γενικά: μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, συνολικά.

- Ανάλογα με την χιλιομετρική απόσταση από τον τόπο προορισμού και τον τρόπο μετακίνησης των μαθητών/μαθητριών: μπορεί να έχει διάρκεια μέχρι επτά (7) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες (ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων).

- Μετακίνηση με πλοία που εκτελούν αποκλειστικά και μόνο βραδινά δρομολόγια: στις πέντε εργάσιμες ημέρες δεν συνυπολογίζονται, κατ' εξαίρεση, οι διανυκτερεύσεις κατά την διάρκεια αυτής της μετακίνησης.

(4) Για την πραγματοποίηση της πολυήμερης εκδρομής **απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή του 70% του αριθμού των φοιτώντων μαθητών/μαθητριών της τάξης.**

(5) Μαθητές/μαθήτριες που δεν συμμετέχουν στην εκδρομή παραμένουν στο σχολείο και παρακολουθούν ειδικά διαμορφωμένο ωρολόγιο πρόγραμμα με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

Οι πολυήμερες εκπαιδευτικές εκδρομές στο εξωτερικό εγκρίνονται από τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή ΠΕ και ΔΕ Δυτ. Ελλάδας.

II. Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έγκριση της εκπαιδευτικής εκδρομής στο εξωτερικό από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης

A. Μία (1) σχολική μονάδα

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων** της σχολικής μονάδας που πραγματοποιεί την μετακίνηση, με **ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ** του σκοπού διενέργειάς της και της επιλογής του τόπου προορισμού. Αν υπάρχει τεκμηριωμένη ένσταση για την υλοποίηση της εκδρομής - μετακίνησης από μέλη του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων, ο Διευθυντής την συμπεριλαμβάνει στο ίδιο πρακτικό και αιτιολογεί το σκεπτικό της πραγματοποίησης. **Η παραπάνω απόφαση πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της εκδρομής – μετακίνησης.** Επίσης, στην απόφαση του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων ορίζονται ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ:

- **Ο αρχηγός της εκδρομής –μετακίνησης και ο αναπληρωτής του** (μόνιμοι εκπαιδευτικοί). Ειδικά για ΣΜΕΑΕ, ο αρχηγός ή /και ο αναπληρωτής του μπορούν να είναι αναπληρωτής εκπαιδευτικός, εφόσον δεν υπάρχει μόνιμος.

- **Οι συνοδοί καθηγητές και οι αναπληρωτές τους** (μόνιμοι εκπαιδευτικοί Δ/θμιας Εκπ/σης ή αναπληρωτές πλήρους ωραρίου- εξαιρούνται αναπληρωτές καθηγητές με μειωμένο ωράριο και ωρομίσθιοι) σε αναλογία ένας (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές/μαθήτριες, εκτός του αρχηγού. Ειδικά στις ΣΜΕΑΕ, ορίζονται δύο (2) συνοδοί ανά τμήμα, εκτός αν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό συνοδών.

- **Η ημερομηνία αναχώρησης και επιστροφής.**

- **Ο τόπος που θα πραγματοποιηθεί η εκδρομή/εκπαιδευτική μετακίνηση.**

- Το **αναλυτικό πρόγραμμα** της εκδρομής, στο οποίο θα αναγράφονται **υποχρεωτικά** οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν κατά την μετακίνηση, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι καλύπτεται ο προβλεπόμενος αριθμός συμμετοχής των μαθητών/μαθητριών, όπου αυτό απαιτείται, βάσει των ΥΔ των γονέων/κηδεμόνων τους. Επίσης, ο Διευθυντής βεβαιώνει ότι έχουν κατατεθεί και

τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση ή των ιδίων αν είναι ενήλικοι. Τέλος, υπογραμμίζουμε ότι στην ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο το θεράποντος ιατρού.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

- **Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών/μαθητριών (αναφέρονται και τα πατρώνυμα) και των συνοδών εκπαιδευτικών** (αναγράφονται και τηλέφωνα επικοινωνίας).

- Ειδικά για τις ΣΜΕΑΕ, ακριβές αντίγραφο της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή δύο (2) μελών του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή και περισσότερων (με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση), με δική τους δαπάνη, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.

- Στην περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλεύτη ή ΕΒΠ, στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων θα αναφέρονται και τα ονομαστικά στοιχεία του ειδικού εκπαιδευτικού ή ειδικού βοηθητικού προσωπικού που θα τον συνοδεύει στην υπό έγκριση εκδρομή – μετακίνηση.

- Στην περίπτωση που μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φοιτά σε σχολείο Δ/θμιας Εκπ/σης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΜΕΑΕ) και συμμετέχει σε εκδρομή-μετακίνηση του σχολείου είναι δυνατόν να συνοδεύεται με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Σ.Δ. από ενήλικο συγγενικό ή άλλο ενήλικο πρόσωπο που εισηγείται ή διαθέτει η οικογένεια.

Β. Στην περίπτωση σύμπραξης-συνεργασίας σχολείων με μικρό αριθμό μαθητών και μαθητριών της ίδιας διεύθυνσης εκπαίδευσης ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΠΛΕΟΝ:

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τους Διευθυντές των συμπράττοντων-συνεργαζόμενων σχολείων. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.

- **Ακριβή αντίγραφα των αποφάσεων των οικείου Συλλόγων Διδασκόντων των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την μεταξύ τους σύμπραξη**

– συνεργασία εξαιτίας του μικρού αριθμού μαθητών/μαθητριών με στόχο την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης εκδρομής – μετακίνησης.

- Έγγραφο του οικείου Διευθυντή Δ/θμιας Εκπαίδευσης που διατυπώνει την **σύμφωνη γνώμη** του για την σύμπραξη – συνεργασία των συγκεκριμένων σχολικών μονάδων.

- Ακριβή αντίγραφα των πρακτικών των συμπράττοντων- συνεργαζόμενων σχολείων, στα οποία θα ορίζονται όσα προβλέπονται παραπάνω για τις πολυήμερες εκπαιδευτικές επισκέψεις, με μόνη διαφορά ότι **στην περίπτωση αυτή αρχηγός της εκδρομής ορίζεται ο εκπαιδευτικός του σχολείου με τους περισσότερους συμμετέχοντες μαθητές.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´

Εκπαιδευτικές ανταλλαγές, αδελφοποιήσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, προγράμματα διεθνών οργανισμών και διεθνείς συμμετοχές

I. Εκπαιδευτικές ανταλλαγές

A. Γενικά

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών, μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών των σχολείων Δ.Ε., **στο εξωτερικό**, στο πλαίσιο **Εκπαιδευτικών ανταλλαγών** [προγράμματα ανταλλαγών Ελλήνων μαθητών και εκπαιδευτικών της ημεδαπής με μαθητές και εκπαιδευτικούς ελληνικής ή ξένης καταγωγής από άλλες χώρες, όπως αυτά ορίζονται από τις διακρατικές συμφωνίες που υπογράφει η χώρα και από τα ισχύοντα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)].

- Οι μετακινήσεις αυτές **πραγματοποιούνται** εντός του σχολικού έτους, εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος μιας εβδομάδας πριν την έναρξη των εξετάσεων (ενδοσχολικών και πανελλαδικών) και έως τη λήξη τους.

- Έχουν διάρκεια: **α) έως επτά (7) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε ευρωπαϊκό ή μεσογειακό κράτος και β) έως δέκα (10) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε κράτος, εκτός Ευρώπης ή Μεσογείου. Σημειώνουμε ότι ο αριθμός των ημερών μετακίνησης πρέπει αυστηρά να δικαιολογείται από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επίσκεψης, το οποίο εγκρίνεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης.**

- Συμμετέχουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών και μαθητριών του σχολείου, μετά από σχετική και αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και οπωσδήποτε την έγγραφη συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων τους.

- Επιτρέπεται η συγκρότηση διασχολικής ομάδας, όταν αυτή είναι ολιγομελής (έως 10 μαθητές/μαθήτριες) για συμμετοχή σε εκδηλώσεις εκπαιδευτικών ανταλλαγών.

- Στα εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώνονται από τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του ΥΠΠΕΘ, επιτρέπεται η συγκρότηση διασχολικής ομάδας ανεξαρτήτως αριθμού μαθητών και μαθητριών, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατ' έτος από την αρμόδια υπηρεσία (Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του ΥΠΠΕΘ).

Β. Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έγκριση της εκδρομής στο εξωτερικό από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.

- **Ακριβή αντίγραφα των αποφάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων** για την συγκρότηση των ομάδων μαθητών και μαθητριών που θα συμμετέχουν στην μετακίνηση με αιτιολόγηση του σκοπού συγκρότησής τους ή της συγκρότησης διασχολικής ομάδας και τους λόγους που επιβάλλουν αυτή, καθώς και για τον **ορισμό των εκπαιδευτικών που θα υλοποιήσουν το πρόγραμμα.**

- **Αντίγραφο της πρόσκλησης και του προγράμματος επίσκεψης** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης).

- **Αντίγραφο της επίσημης έγκρισης του προγράμματος από τον οικείο φορέα** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης).

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων**, στο οποίο αναφέρονται η απόφαση του ίδιου Συλλόγου για την πραγματοποίηση της επίσκεψης (**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ**), κωδικός (αν υπάρχει) και τίτλος του εγκεκριμένου προγράμματος ανταλλαγής ή της σχετικής εγκριτικής απόφασης, τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών του σχολείου και των συνοδών καθηγητών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αρχηγός της εκδρομής – μετακίνησης και ο αναπληρωτής του. **Η παραπάνω απόφαση πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της εκδρομής – μετακίνησης.**

- **Αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επίσκεψης**, εγκεκριμένο από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης, από το οποίο προκύπτει σαφώς **η διάρκεια της μετακίνησης (ημερομηνία άφιξης και επιστροφής)** και αναφέρονται **υποχρεωτικά** οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την μετακίνηση και στην διάρκειά της, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

- **Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών (αναφέρονται και τα πατρώνυμα), αλλά και των μετακινούμενων εκπαιδευτικών (αναγράφονται και τα τηλέφωνα επικοινωνίας).**

- **Ακριβές αντίγραφο** της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή δύο (2) μελών του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή και περισσότερων (σε ΣΜΕΑΕ μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση), με δική τους δαπάνη, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.

- Στην περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλεύτη ή ΕΒΠ, στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων θα αναφέρονται και τα ονομαστικά στοιχεία του ειδικού εκπαιδευτικού ή ειδικού βοηθητικού προσωπικού που θα τον συνοδεύει στην υπό έγκριση εκδρομή – μετακίνηση.

- Στην περίπτωση που μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φοιτά σε σχολείο Δ/θμιας Εκπ/σης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΜΕΑΕ) και συμμετέχει σε εκδρομή-μετακίνηση του σχολείου είναι δυνατόν να συνοδεύεται με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Σ.Δ. από ενήλικο συγγενικό ή άλλο ενήλικο πρόσωπο που εισηγείται ή διαθέτει η οικογένεια.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των ανηλίκων μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση, με τις οποίες επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Στην ίδια ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο το θεράποντος ιατρού.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

II. ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

A. Γενικά

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών, μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών των σχολείων Δ.Ε., **στο εξωτερικό**, στο πλαίσιο **αδελφοποιήσεων**:

- Οι αδελφοποιήσεις **πραγματοποιούνται μόνο με σχολεία του εξωτερικού**, μετά από σχετική απόφαση των οικείων Συλλόγων Διδασκόντων στην οποία περιγράφεται επακριβώς ο σκοπός της αδελφοποίησης.

- **Πραγματοποιείται μία (1) μετακίνηση ανά σχολικό έτος.**

- Οι μετακινήσεις αυτές πραγματοποιούνται εντός του σχολικού έτους, εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος μιας εβδομάδας πριν την έναρξη των εξετάσεων (ενδοσχολικών και πανελλαδικών) και έως τη λήξη τους.

- Έχουν διάρκεια α) έως επτά (7) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε ευρωπαϊκό ή μεσογειακό κράτος και β) έως δέκα (10) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε κράτος, εκτός Ευρώπης ή Μεσογείου. **Σημειώνουμε** ότι ο αριθμός των ημερών μετακίνησης πρέπει αυστηρά να δικαιολογείται από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επίσκεψης, το οποίο εγκρίνεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης.

- Συμμετέχουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών και μαθητριών του σχολείου, μετά από σχετική και αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και οπωσδήποτε την έγγραφη συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων τους.

- Μαθητές που δεν συμμετέχουν στην εν λόγω μετακίνηση παραμένουν στο σχολείο και παρακολουθούν ειδικά διαμορφωμένο ωρολόγιο πρόγραμμα.

B. Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έγκριση της εκδρομής στο εξωτερικό από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων**, στην οποία περιγράφεται επακριβώς ο σκοπός της αδελφοποίησης με σχολείο του εξωτερικού.

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων** της σχολικής μονάδας για την συγκρότηση των ομάδων μαθητών και μαθητριών που θα συμμετέχουν στην μετακίνηση με αιτιολόγηση του σκοπού συγκρότησής τους.

- **Αντίγραφο της πρόσκλησης και του προγράμματος επίσκεψης** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης).

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων**, στο οποίο αναφέρονται η απόφαση του ίδιου Συλλόγου για την πραγματοποίηση της μετακίνησης (**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ**), τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών του σχολείου και των συνοδών καθηγητών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αρχηγός της εκδρομής – μετακίνησης και ο αναπληρωτής του. **Η παραπάνω**

απόφαση πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της εκδρομής – μετακίνησης.

- **Κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων των αδελφοποιημένων σχολείων που αφορά σε όλη τη διάρκεια της μετακίνησης** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης), εγκεκριμένο από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης.

- **Αναλυτικό πρόγραμμα** από το οποίο προκύπτει σαφώς η διάρκεια της μετακίνησης (ημερομηνία άφιξης και επιστροφής) και αναφέρονται υποχρεωτικά οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την μετακίνηση και στην διάρκειά της, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

- **Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών (αναφέρονται πατρώνυμα), αλλά και των μετακινούμενων εκπαιδευτικών** (αναγράφονται και τα τηλέφωνα επικοινωνίας).

- **Ακριβές αντίγραφο** της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή δύο (2) μελών του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή και περισσότερων (σε ΣΜΕΑΕ μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση), με δική τους δαπάνη, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.

- Στην περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλεύτη ή ΕΒΠ, στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων θα αναφέρονται και τα ονομαστικά στοιχεία του ειδικού εκπαιδευτικού ή ειδικού βοηθητικού προσωπικού που θα τον συνοδεύει στην υπό έγκριση εκδρομή – μετακίνηση.

- Στην περίπτωση που μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φοιτά σε σχολείο Δ/θμιας Εκπ/σης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΜΕΑΕ) και συμμετέχει σε εκδρομή-μετακίνηση του σχολείου είναι δυνατόν να συνοδεύεται με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Σ.Δ. από ενήλικο συγγενικό ή άλλο ενήλικο πρόσωπο που εισηγείται ή διαθέτει η οικογένεια.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των ανηλίκων μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση, με τις οποίες επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Στην ίδια ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό

σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο του θεράποντος ιατρού.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

III. Εκπαιδευτικά Προγράμματα, προγράμματα διεθνών οργανισμών, συμμετοχές σε διεθνείς συναντήσεις, συνέδρια, ημερίδες, διαγωνισμούς, μαθητικές επιστημονικές ολυμπιάδες και άλλες διεθνείς εκδηλώσεις και πρόσκλησης από σχολεία της Ομογένειας

A. Γενικά:

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών, μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών των σχολείων Δ.Ε., **στο εξωτερικό**, στο πλαίσιο **εγκεκριμένων Εκπαιδευτικών προγραμμάτων, Προγραμμάτων διεθνών οργανισμών, Συμμετοχών σε διεθνείς συναντήσεις, συνέδρια, ημερίδες, διαγωνισμούς, μαθητικές επιστημονικές ολυμπιάδες και άλλες διεθνείς εκδηλώσεις και Πρόσκλησης από σχολεία της Ομογένειας.**

Από το σχολικό έτος 2017-18 και εφεξής, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, δράσεις και μαθητικοί διαγωνισμοί που έχουν εγκριθεί από το ΥΠΠΕΘ θα αναρτώνται σε ειδικό χώρο στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΕΘ, έτσι ώστε όλες οι σχολικές μονάδες της χώρας θα μπορούν να αντλούν πληροφορίες, προκειμένου να προχωρούν στον ετήσιο προγραμματισμό τους για την υλοποίησή τους.

- Οι μετακινήσεις αυτές **πραγματοποιούνται** εντός του σχολικού έτους, εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος μιας εβδομάδας πριν την έναρξη των εξετάσεων (ενδοσχολικών και πανελλαδικών) και έως τη λήξη τους.

- Έχουν διάρκεια α) έως επτά (7) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε ευρωπαϊκό ή μεσογειακό κράτος και β) έως δέκα (10) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, για μετάβαση σε κράτος, εκτός Ευρώπης ή Μεσογείου. **Σημειώνουμε** ότι ο αριθμός των ημερών μετακίνησης πρέπει αυστηρά να δικαιολογείται από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επίσκεψης, το οποίο εγκρίνεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης.

- Συμμετέχουν συγκεκριμένες ομάδες μαθητών και μαθητριών του σχολείου, μετά από σχετική και αιτιολογημένη απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και οπωσδήποτε την έγγραφη συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων τους.

- **Επιτρέπεται η συγκρότηση διασχολικής ομάδας, όταν αυτή είναι ολιγομελής (έως 10 μαθητές/μαθήτριες)** για συμμετοχή σε εκδηλώσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προγραμμάτων διεθνών οργανισμών και διεθνών συναντήσεων, συνεδρίων, ημερίδων, διαγωνισμών, μαθητικών επιστημονικών ολυμπιάδων κ.α. (εξαιρούνται μετακινήσεις μαθητών και μαθητριών και εκπαιδευτικών δ/θμιας εκπ/σης μετά από πρόσκληση σχολείων της Ομογένειας).

- Στα εκπαιδευτικά προγράμματα που **διοργανώνονται** από τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του ΥΠΠΕΘ, **επιτρέπεται η συγκρότηση διασχολικής ομάδας ανεξαρτήτως αριθμού μαθητών και μαθητριών**, σύμφωνα με τα οριζόμενα κατ' έτος από την αρμόδια υπηρεσία (Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του ΥΠΠΕΘ).

Β. Απαραίτητα δικαιολογητικά για την έγκριση της εκδρομής στο εξωτερικό από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.

- **Ακριβή αντίγραφα της απόφασης των οικείων Συλλόγων Διδασκόντων** για την συγκρότηση των ομάδων μαθητών και μαθητριών που θα συμμετέχουν στην μετακίνηση με αιτιολόγηση του σκοπού συγκρότησής τους ή της συγκρότησης διασχολικής ομάδας και τους λόγους που επιβάλλουν αυτή, καθώς και για τον ορισμό των εκπαιδευτικών που θα υλοποιήσουν το πρόγραμμα.

- **Αντίγραφο της επίσημης έγκρισης του προγράμματος από τον οικείο φορέα (ΥΠΠΕΘ).**

- **Αντίγραφο του επίσημου προγράμματος του συνεδρίου, συνάντησης, διαγωνισμού κ.λ.π. και την αποδοχής συμμετοχής του οικείου σχολείου σ' αυτό** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης)

- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων**, στο οποίο αναφέρονται η απόφαση του ίδιου Συλλόγου για την πραγματοποίηση της μετακίνησης (**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ**), κωδικός (αν υπάρχει) και τίτλος του εγκεκριμένου προγράμματος ή του αριθμ. πρωτ. της σχετικής εγκριτικής απόφασης, τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών του σχολείου και των συνοδών καθηγητών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αρχηγός της εκδρομής – μετακίνησης και ο αναπληρωτής του. **Η παραπάνω απόφαση πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της εκδρομής – μετακίνησης.**

- **Αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επίσκεψης**, εγκεκριμένο από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης, από το οποίο προκύπτει σαφώς **η διάρκεια της μετακίνησης (ημερομηνία άφιξης και επιστροφής)** και αναφέρονται **υποχρεωτικά** οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την μετακίνηση και στην διάρκειά της, οι αριθμοί πτήσεων για

αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

- **Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών (αναφέρονται και τα πατρώνυμα), αλλά και των μετακινούμενων εκπαιδευτικών (αναγράφονται και τα τηλέφωνα επικοινωνίας).**

- **Ακριβές αντίγραφο** της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή δύο (2) μελών του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή και περισσότερων (σε ΣΜΕΑΕ μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση), με δική τους δαπάνη, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.

- Στην περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλεύτη ή ΕΒΠ, στην πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων θα αναφέρονται και τα ονομαστικά στοιχεία του ειδικού εκπαιδευτικού ή ειδικού βοηθητικού προσωπικού που θα τον συνοδεύει στην υπό έγκριση εκδρομή – μετακίνηση.

- Στην περίπτωση που μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φοιτά σε σχολείο Δ/θμιας Εκπ/σης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΜΕΑΕ) και συμμετέχει σε εκδρομή-μετακίνηση του σχολείου είναι δυνατόν να συνοδεύεται με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Σ.Δ. από ενήλικο συγγενικό ή άλλο ενήλικο πρόσωπο που εισηγείται ή διαθέτει η οικογένεια.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των ανηλίκων μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση, με τις οποίες επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Στην ίδια ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο το θεράποντος ιατρού.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

Όσον αφορά στις μετακινήσεις μετά από πρόσκληση σχολείων της

Ομογένειας

- **Αίτηση** έγκρισης υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή της οικείας σχολικής μονάδας. Τίθεται στρογγυλή σφραγίδα.
- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων**, στην οποία περιγράφεται επακριβώς ο σκοπός της πρόσκλησης.
- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του Συλλόγου Διδασκόντων** της σχολικής μονάδας για την συγκρότηση των ομάδων μαθητών και μαθητριών που θα συμμετέχουν στην μετακίνηση με αιτιολόγηση του σκοπού συγκρότησής τους.
- **Αντίγραφο της πρόσκλησης από το σχολείο Ομογένειας και του προγράμματος επίσκεψης** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης).
- **Ακριβές αντίγραφο της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων**, στο οποίο αναφέρονται η απόφαση του ίδιου Συλλόγου για την πραγματοποίηση της μετακίνησης (ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ), τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών του σχολείου και των συνοδών καθηγητών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αρχηγός της εκδρομής – μετακίνησης και ο αναπληρωτής του. **Η παραπάνω απόφαση πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την πραγματοποίηση της εκδρομής – μετακίνησης.**
- **Αναλυτικό πρόγραμμα, εγκεκριμένο από την οικεία Διεύθυνση ΔΕ** και από το οποίο προκύπτει σαφώς η διάρκεια της μετακίνησης (ημερομηνία άφιξης και επιστροφής) και αναφέρονται **υποχρεωτικά** οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την μετακίνηση και στην διάρκειά της, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.
- **Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών (αναφέρονται και τα πατρώνυμα), αλλά και των μετακινούμενων εκπαιδευτικών** (αναγράφονται και τα τηλέφωνα επικοινωνίας).
- **Ακριβές αντίγραφο** της απόφασης του οικείου Συλλόγου Διδασκόντων με την οποία γίνεται δεκτή η συμμετοχή δύο (2) μελών του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων ή και περισσότερων (σε ΣΜΕΑΕ μόνο με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση), με δική τους δαπάνη, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.
- Στην περίπτωση που στο σχολείο φοιτά μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και υποστηρίζεται από Σχολικό Νοσηλεύτη ή ΕΒΠ, στην πράξη

του Συλλόγου Διδασκόντων θα αναφέρονται και τα ονομαστικά στοιχεία του ειδικού εκπαιδευτικού ή ειδικού βοηθητικού προσωπικού που θα τον συνοδεύει στην υπό έγκριση εκδρομή – μετακίνηση.

- Στην περίπτωση που μαθητής/μαθήτρια με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φοιτά σε σχολείο Δ/θμιας Εκπ/σης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΜΕΑΕ) και συμμετέχει σε εκδρομή-μετακίνηση του σχολείου είναι δυνατόν να συνοδεύεται με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Σ.Δ. από ενήλικο συγγενικό ή άλλο ενήλικο πρόσωπο που εισηγείται ή διαθέτει η οικογένεια.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχουν κατατεθεί και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των ανηλίκων μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση, με τις οποίες επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Στην ίδια ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο το θεράποντος ιατρού.

- **Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου** ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

Σημειώνουμε ότι οι μετακινούμενοι εκπαιδευτικοί συντάσσουν έκθεση πεπραγμένων, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών μετά την επιστροφή τους και την υποβάλλουν στην αρμόδια Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Ευρωπαϊκά Προγράμματα και λοιπές ευρωπαϊκές δραστηριότητες

A. Γενικά

- Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται μετακινήσεις μαθητών και μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, **στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, στο πλαίσιο εγκεκριμένων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και λοιπών δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Erasmus+, eTwinning κ.α).**

- **Το πρόγραμμα εργασίας του εγκεκριμένου σχεδίου**, στο οποίο εντάσσεται η μετακίνηση, **καθορίζει τον αριθμό των μετακινήσεων ανά έτος, την χρονική περίοδο μετακίνησης και τον αριθμό των μετακινούμενων μαθητών/μαθητριών**

και συνοδών εκπαιδευτικών, οι οποίοι πρέπει **ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ** να ανήκουν **ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ** και **ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**.

- Ως προϋπόθεση τίθεται η μη διατάραξη της λειτουργίας του σχολείου, ιδιαίτερα την περίοδο πανελλαδικών και ενδοσχολικών εξετάσεων.

- **Διάρκεια:** α) μετακινήσεις μαθητών/μαθητριών με συνοδεία εκπαιδευτικών: έχουν διάρκεια έως δεκαέξι (16) ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των αργιών, β) μετακινήσεις εκπαιδευτικών (στα πλαίσια προετοιμασίας των εγκεκριμένων ευρωπαϊκών προγραμμάτων που συμμετέχει η οικεία σχολική μονάδα, χωρίς να συνοδεύουν μαθητές/μαθήτριες): δεν μπορούν να υπερβαίνουν σε διάρκεια τις εννιά (9) ημέρες, από τις οποίες έως πέντε (5) θα είναι εργάσιμες και έως τέσσερις (4) αργίες.

- **Ελάχιστη προϋπόθεση** για την αναλογία μαθητών, μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών είναι ένας (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές/μαθήτριες, εκτός του αρχηγού. Ειδικά στις ΣΜΕΑΕ, ορίζονται δύο (2) συνοδοί ανά τμήμα, εκτός αν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό συνοδών (άρθρο 10 παρ. 1, εδαφ. γ', περ. ii, Κεφάλαιο Β' της αριθμ. 33120/ΓΔ4/28-2-2017 ΥΑ (ΦΕΚ Β', 681). Για άτομα με ειδικές ανάγκες δίνεται η δυνατότητα μετακίνησης συνοδού με δαπάνες που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του εγκεκριμένου προγράμματος.

B. Προϋποθέσεις - Δικαιολογητικά για συμμετοχή σε σχέδια συνεργασίας/ κινητικότητας/ συμπράξεις ευρωπαϊκών προγραμμάτων

i. **Αίτηση**, η οποία υπογράφεται και σφραγίζεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του σχολείου.

ii. **Πρόσκληση και αναλυτικό πρόγραμμα επίσκεψης από το ξένο σχολείο ή τον φορέα υποδοχής** (αν έχει συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, απαιτείται η προσκόμιση μετάφρασης).

iii. **Επίσημη έγκριση του προγράμματος από τον φορέα συντονισμού σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο και υπογεγραμμένη σύμβαση επιχορήγησης με παράρτημα, όπου αναφέρονται οι εταίροι της σύμπραξης, ο αριθμός των κινητικότητων και ο αριθμός των συμμετεχόντων.**

Σε περίπτωση συμμετοχής της σχολικής μονάδας ως εταίρου σε σύμπραξη με συντονιστή φορέα του εξωτερικού προσκομίζεται η υπογεγραμμένη σύμβαση και το σχετικό παράρτημα, όπου αναγράφεται ο κατάλογος των εταίρων.

Διευκρινίζεται ότι για τις μετακινήσεις εκπαιδευτικών (ανδρών και γυναικών) και μαθητών/μαθητριών στο πλαίσιο υλοποίησης **eTwinning** έργου ως επίσημη έγκριση του προγράμματος από τον φορέα συντονισμού (ΕΥΥ) χρησιμοποιείται το eTwinning certificate (πρώην eTwinning Label), το οποίο παρέχεται αυτόματα στα σχολεία, όταν

εγκριθεί η συνεργασία και αποτελεί αποδεικτικό της σύναψης συνεργασίας, καθώς εμφανίζει τα συνεργαζόμενα σχολεία και τους εμπλεκόμενους εκπαιδευτικούς. Επίσης προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης όπου έχουν δηλωθεί οι μαθητές/μαθήτριες.

iv. Αντίγραφο του πρακτικού συγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας.

Στην παιδαγωγική ομάδα, εάν επιθυμούν να είναι μέλη της, θα πρέπει να αναφέρονται **ρητά ως μέλη** αυτής ο νόμιμος εκπρόσωπος του σχολείου, ο υπεύθυνος για την εκτέλεση του σχεδίου και ο υπεύθυνος επικοινωνίας δικαιούχου.

Σε περίπτωση διαφοροποίησης της αρχικής παιδαγωγικής ομάδας (π.χ. απόσπαση νέων εκπαιδευτικών ή συνταξιοδότηση παλαιών) **απαιτείται τροποποίηση ή συμπλήρωση** του πρακτικού συγκρότησης της παιδαγωγικής ομάδας, το οποίο και προσκομίζεται.

v. Αντίγραφο του πρακτικού Συλλόγου Διδασκόντων, στο οποίο αναφέρονται: η απόφαση του Συλλόγου για την πραγματοποίηση της μετακίνησης **ΜΕ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ του σκοπού της**, ο κωδικός και ο τίτλος του σχεδίου, τα ονόματα των συμμετεχόντων μαθητών/μαθητριών και των συνοδών καθηγητών (ανδρών και γυναικών), ο τόπος μετακίνησης και διαμονής των μαθητών/μαθητριών (φιλοξενία ή ξενοδοχείο). **ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι μετακινούμενοι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι μέλη της παιδαγωγικής ομάδας που έχει οριστεί για την υλοποίηση του σχεδίου.**

vi. Αναλυτικό πρόγραμμα, εγκεκριμένο από την οικεία Διεύθυνση ΔΕ και από το οποίο προκύπτει σαφώς η διάρκεια της μετακίνησης (ημερομηνία άφιξης και επιστροφής) και αναφέρονται **υποχρεωτικά** οι ακριβείς ώρες αναχώρησης και άφιξης στον προορισμό, τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την μετακίνηση και στην διάρκειά της, οι αριθμοί πτήσεων για αεροπορικές μετακινήσεις, τα ακτοπλοϊκά δρομολόγια για θαλάσσιες μετακινήσεις κ.ο.κ., όπως επίσης και το ημερήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού ξεχωριστά για κάθε ημέρα.

vii. Ονομαστική κατάσταση των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών (αναγράφονται και τα πατρώνυμα), αλλά και των μετακινούμενων εκπαιδευτικών (αναγράφονται και τηλέφωνα επικοινωνίας).

viii. Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου ότι έχουν κατατεθεί **ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΑ** και τηρούνται στο αρχείο του σχολείου οι ενυπόγραφες δηλώσεις των γονέων/κηδεμόνων όλων των ανηλίκων μαθητών και μαθητριών που συμμετέχουν στην εκδρομή-μετακίνηση, με τις οποίες επιτρέπουν τη συμμετοχή τους στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα. Στην ίδια ΥΔ ο γονέας/κηδεμόνας θα αναφέρει αν ο μαθητής/μαθήτρια έχει κάποιο χρόνιο πρόβλημα υγείας. Σε περίπτωση που ο μαθητής/μαθήτρια αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα υγείας (χρόνιο), η παραπάνω ΥΔ θα συνοδεύεται από ενημερωτικό σημείωμα για α) τα φάρμακα που πρέπει να

λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής/μαθήτρια, β) οι πρώτες ενέργειες σε περίπτωση ανάγκης και γ) το τηλέφωνο το θεράποντος ιατρού.

ix. Βεβαίωση του Διευθυντή του σχολείου ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ομαλή λειτουργία του σχολείου κατά τη διάρκεια της εκδρομής-μετακίνησης και δεν προκύπτει δαπάνη για το δημόσιο.

Οι εκθέσεις από τις μετακινήσεις κοινοποιούνται στην Αυτοτελή Διεύθυνση Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του ΥΠΠΕΘ (τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προγραμμάτων).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

(ισχύουν για όλες τις εκδρομές – μετακινήσεις σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στο εξωτερικό)

α) Οι συνοδοί καθηγητές και οι αναπληρωτές τους πρέπει να είναι **μόνιμοι εκπαιδευτικοί Δ/θμιας Εκπ/σης ή αναπληρωτές πλήρους ωραρίου. Εξαιρούνται αναπληρωτές καθηγητές με μειωμένο ωράριο και ωρομίσθιοι. Εάν ο μετακινούμενος εκπαιδευτικός συμπληρώνει ωράριο και σε άλλη σχολική μονάδα, ο οικείος διευθυντής οφείλει να χορηγήσει βεβαίωση ότι δεν παρακωλύεται το εκπαιδευτικό έργο του σχολείου του κατά την απουσία του εν λόγω εκπαιδευτικού.**

β) Η αναλογία εκπαιδευτικών και μαθητών/μαθητριών είναι: ένας (1) εκπαιδευτικός ανά είκοσι (20) μαθητές/μαθήτριες, εκτός του αρχηγού. Ειδικά στις ΣΜΕΑΕ, ορίζονται δύο (2) συνοδοί ανά τμήμα, εκτός αν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών/μαθητριών απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό συνοδών.

γ) Εφόσον υπάρχουν σοβαροί λόγοι εξαιτίας των οποίων καθίσταται **αδύνατη η πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής εκδρομής- μετακίνησης στην ημερομηνία που είχε αρχικά αποφασιστεί, είναι δυνατή η υλοποίησή της σε άλλη ημερομηνία με προηγούμενη απόφαση των οικείων Συλλόγων Διδασκόντων σε συνεννόηση με το επιλεγέν τουριστικό γραφείο, με βάση τις αντικειμενικές δυνατότητες, αλλά εντός των χρονικών προθεσμιών που προβλέπονται από την Υπουργική Απόφαση, ήτοι το χρονικό διάστημα από 15 Οκτωβρίου έως 19 Δεκεμβρίου (ημέρα επιστροφής) και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα (10) ημέρες πριν από την λήξη των μαθημάτων (προσκομίζεται ακριβές αντίγραφο του σχετικού πρακτικού, απαραίτητα).**

δ) Είναι δυνατή η αλλαγή των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών, μαθητών και μαθητριών με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για τον αριθμό

των συμμετεχόντων μαθητών/μαθητριών και των συνοδών εκπαιδευτικών (προσκομίζεται ακριβές αντίγραφο του σχετικού πρακτικού, απαραίτητα).

Σε κάθε περίπτωση **απαιτείται και η προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση** της αρμόδιας για την έγκριση της εκδρομής – μετακίνησης στο εξωτερικό αρχής (Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Δυτ. Ελλάδας).

ε) Είναι δυνατό να συμμετέχουν **με αιτιολογημένη απόφαση** του Συλλόγου Διδασκόντων του Σχολείου έως και δύο (2) μέλη του οικείου Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, **με δική τους δαπάνη**, στην εκδρομή, χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των συνοδών καθηγητών και τα ονομαστικά στοιχεία τους.

στ) **Απαγορεύεται ρητά σε οποιοδήποτε άλλο άτομο**, πλην των ρητά αναφερομένων στην Πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων (Κεφάλαιο Β΄, υποκεφάλαιο Α΄, άρθρο 10 παρ. 5 και 6 της αριθμ. 33120/ΓΔ4/6-3-2017 (ΦΕΚ 681/τ. Β) Υπουργικής Απόφασης), με οικονομική ή χωρίς οικονομική επιβάρυνση, **να συμμετέχει σε σχολική εκδρομή – μετακίνηση.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ

• Τα δικαιολογητικά προς έγκριση υποβάλλονται **15 τουλάχιστον μέρες πριν την υλοποίηση των εκδρομών - μετακινήσεων από τους Διευθυντές των οικείων σχολείων στον οικείο Διευθυντή ΔΕ**, ο οποίος, αφού ελέγξει ότι τηρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις και την πληρότητά τους, **συντάσσει σχετική εισήγηση προς τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή ΠΕ και ΔΕ τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την αναχώρηση των μετακινούμενων.**

• Η αποστολή των δικαιολογητικών στις οικείες Διευθύνσεις ΔΕ και στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης μπορεί **να γίνεται είτε ηλεκτρονικά (με ψηφιακή υπογραφή) είτε ταχυδρομικά.** Σε περίπτωση ταχυδρομικής αποστολής σημειώνουμε ότι θα λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία κατάθεσης του σχετικού φακέλου στο ταχυδρομικό κατάστημα, και συνεπώς εφιστούμε την προσοχή των διευθυντών των σχολικών μονάδων σε προσεκτικό προγραμματισμό και σε έγκαιρη διεκπεραίωση των ενεργειών τους, ώστε να μην δημιουργηθούν καθυστερήσεις στην έκδοση των αποφάσεων έγκρισης των εκδρομών-μετακινήσεων.

Οι σχετικές αποφάσεις μετακίνησης εκδίδονται από τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Στην περίπτωση εκπαιδευτικής επίσκεψης στο εξωτερικό απαιτείται η έγκαιρη ενημέρωση της Πρεσβείας ή του πλησιέστερου Προξενείου της Ελλάδας

στην χώρα προορισμού και η σχετική απόφαση μετακίνησης κοινοποιείται στη Διεύθυνση Ε1 του Υπουργείου Εξωτερικών (ηλεκτρονική διεύθυνση e01@mfa.gr ή στο φαξ 210-3682277).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

Συμπληρωματικές οδηγίες

Α. Προπαρασκευαστικές ενέργειες για την οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών – μετακινήσεων

Την ευθύνη για την οργάνωση των εκδρομών-μετακινήσεων από το σχολείο την έχει ο οικείος Διευθυντής, ο οποίος οφείλει να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, όπως αυτές αναλυτικά περιγράφονται στο Κεφάλαιο Β΄, υποκεφάλαιο Β΄, άρθρα 11 επόμενα της αριθμ. 33120/ΓΔ4/6-3-2017 (ΦΕΚ 681/τ. Β) Υπουργικής Απόφασης, ώστε έγκαιρα να προγραμματιστούν αυτές και να υλοποιηθούν. Επισημαίνεται ιδιαίτερος η τήρηση των διατάξεων για την διαδικασία επιλογής του διοργανωτή – τουριστικού γραφείου, η λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την ασφαλή μετακίνηση των μαθητών/μαθητριών κ.λ.π.

Μετά τον προγραμματισμό των πολυήμερων εκδρομών – μετακινήσεων ο Διευθυντής του σχολείου είναι υπεύθυνος να καταχωρίζει την κάθε εκδρομή στο Πληροφοριακό Σύστημα “MySchool” του ΥΠΠΕΘ, προκειμένου να ενημερώνονται οι υπηρεσίες άλλων Υπουργείων, οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και οι Περιφέρειες του τόπου προορισμού, ώστε να λαμβάνεται κάθε αναγκαίο μέτρο για την ασφαλή μετακίνηση των μαθητών και μαθητριών και για την τήρηση των διατάξεων που καθορίζουν τους όρους λειτουργίας των χώρων διαμονής, εστίασης και ψυχαγωγίας.

Β. Έγγραφα που υποβάλλονται πριν την αναχώρηση των μετακινούμενων στην οικεία Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης

1. Αντίγραφο της Σύμβασης του σχολείου με το τουριστικό γραφείο
2. Πρόγραμμα ασφάλισης μαθητών

και σε περίπτωση μετακίνησης με τουριστικά λεωφορεία

3. ΥΔ του τουριστικού πρακτορείου (ότι όλα τα μεταφορικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν πληρούν τους όρους ασφάλειας και διαθέτουν όλα τα απαραίτητα έγγραφα και ότι διαθέτει ισχύουσα άδεια λειτουργίας από τον ΕΟΤ).

4. ΥΔ του Διευθυντή του Σχολείου (ότι θα απευθυνθεί εγγράφως στην Διεύθυνση Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας για να διενεργηθεί ο απαραίτητος έλεγχος των

οχημάτων (έγγραφα καταλληλότητας οχήματος, επαγγελματική άδεια οδήγησης, έγγραφα οδηγού κ.λ.π.)

5. Βεβαίωση του Διευθυντή του Σχολείου (ότι πραγματοποιήθηκε η μετακίνηση με τουριστικό λεωφορείο, αριθμού κυκλοφορίας xxxx και ότι διενεργήθηκε ο απαιτούμενος έλεγχος από την Τροχαία (στοιχεία τροχονόμου) - Τηρείται στο αρχείο της οικείας σχολικής μονάδας .

Γ. Έγγραφα που υποβάλλονται μετά την πραγματοποίηση των εκδρομών μετακινήσεων στην οικεία Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης

1. **Λεπτομερής έκθεση** σχετικά με τη διεξαγωγή της εκδρομής – μετακίνησης, την τήρηση του προγράμματος και τον βαθμό επίτευξης των εκπαιδευτικών στόχων της: **συντάσσεται από τον αρχηγό της εκδρομής** -σε συνεργασία με τους συνοδούς καθηγητές-, ο οποίος στην συνέχεια την υποβάλλει στον Διευθυντή του σχολείου, προκειμένου να ενημερωθεί ο ίδιος και ο οικείος Σύλλογος Διδασκόντων, αλλά και για να κοινοποιήσει αυτήν στην οικεία Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης.

2. Φύλλο αξιολόγησης των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν από το τουριστικό γραφείο, με βάση αντικειμενικά στοιχεία: **συντάσσεται από τον αρχηγό της εκδρομής** -σε συνεργασία με τους συνοδούς καθηγητές- **και αναφέρεται** στην τήρηση των συμφωνηθέντων όρων από το τουριστικό γραφείο. Ο αρχηγός της εκδρομής-μετακίνησης αναρτά το Φύλλο στην ιστοσελίδα του σχολείου και εν συνεχεία το υποβάλλει στον Διευθυντή του σχολείου, προκειμένου να ενημερωθεί ο ίδιος και ο οικείος Σύλλογος Διδασκόντων, αλλά και για να κοινοποιήσει αυτό στην οικεία Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπαίδευσης.

Δ. Ενέργειες Διευθυντών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. **Ενημερώνουν** τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων ευθύνης σχετικά με την διαδικασία έγκρισης εκδρομών-μετακινήσεων στο εξωτερικό από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας και τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά.

2. **Ελέγχουν** ότι τα δικαιολογητικά που τους υποβάλλονται από τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων ευθύνης τους είναι πλήρη και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην σχετική υπουργική απόφαση. Αν διαπιστώνουν ασάφειες ή παραλείψεις οφείλουν να ενημερώνουν τους Διευθυντές των σχολείων σχετικά, ώστε να προβούν στις απαραίτητες τροποποιήσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις.

3. Στην συνέχεια, **συντάσσουν σχετική εισήγηση προς τον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή ΠΕ και ΔΕ, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την αναχώρηση των μετακινούμενων**. Στο σώμα της παραπάνω εισήγησης, θα πρέπει να προκύπτει, εκτός των άλλων, σαφώς: 1) η απόφαση του ίδιου Συλλόγου για την

πραγματοποίηση της μετακίνησης (αιτιολογημένη), ο κωδικός (αν υπάρχει) και ο τίτλος του εγκεκριμένου προγράμματος ή της σχετικής εγκριτικής απόφασης, τα ονόματα και τα πατρώνυμα των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητριών και συνοδών εκπαιδευτικών, ii) η έγκριση των αναλυτικών προγραμμάτων των εκδρομών – μετακινήσεων στο εξωτερικό, καθώς και η έγκριση του ημερήσιου προγράμματος δραστηριοτήτων και μετακινήσεων στον τόπο προορισμού (είτε με ρητή αναφορά στις πράξεις των Σ.Δ. είτε αντιγράφοντάς τα στην σχετική εισήγηση), iii) ότι από την έγκριση της εκδρομής - μετακίνησης δεν προκύπτει δαπάνη για το Δημόσιο.

Αν η εισήγηση είναι αρνητική, θα πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς οι λόγοι απόρριψης.

4. Σε περίπτωση σύμπραξης σχολικών μονάδων της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης, η σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή ΔΕ για την πραγματοποίηση αυτής και ο σκοπός της θα πρέπει να αιτιολογούνται ειδικά. Επίσης, η διαβίβαση των δικαιολογητικών στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας για έγκριση της παραπάνω μετακίνησης και η προβλεπόμενη από το νόμο εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης, **θα γίνεται με ένα έγγραφο**, δεδομένου ότι η μετακίνηση είναι μία (1), και δεν θα διαβιβάζονται χωριστά εγκρίσεις για κάθε συμπράττον σχολείο.

5. Τηρούν στην Διεύθυνση ΔΕ φάκελο εκδρομών για την ενημέρωση των σχολείων.

6. Στο τέλος κάθε διδακτικού έτους υποβάλλουν στον οικείο Περιφερειακό Διευθυντή ΠΕ και ΔΕ συγκεντρωτική έκθεση των εκδρομών – μετακινήσεων των σχολείων της περιοχής ευθύνης τους, προκειμένου ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης να συντάσσει τελική έκθεση για τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειάς του και υποβάλλει αυτήν στην αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΠΕΘ.